Dos.nr.2-229/24
2-24029988-24-2-18032024

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

05 iunie 2024 or. Criuleni

Judecătoria Criuleni, sediul central
Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecătorul - Arapu-Buțco Alina
grefier - Nichitin Oxana

în sediul instanței, în ședință publică, a examinat cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de CERNICA Galina către CIOBANU Marin, cu privire la determinarea domiciliului copilului minor și permiterea perfectării actelor fără acordul tatălui

Procedura de citare a fost îndeplinită.

În ședința de judecată s-au prezentat:

Avocatul Adrian Istrati, reprezentantul reclamantei Galina Cernica

În lipsa, pîrîtului CIOBANU Marin, citat legal, care în termenul oferit de instanță, nu a depus referință, alte probe relevante pentru cauză, inclusiv vreo cerere în care ar fi invocat motivul neprezentei sale la ședința de judecată și a persoanei interesate DPDC Ciocana și DGAS Criuleni,, citați legal, au depus concluzia pe capătul de cerere privind determinarea domiciliului copiilor minori.

Dispozitivul hotărârii a fost pronunțat public în ședința din 05 iunie 2024
Cerere de redactare a hotărîrii integrale din 22.07.2024
Hotărârea integrală a fost redactată la 12 august 2024

C O N S T A T Ă :

Poziția și solicitările reclamantului.

Prin cererea înregistrată pe rolul acestei instanțe la data de 18 martie 2024, reclamanta Galina Cernica a solicitat instanţei, în contradictoriu cu pârâtul Ciobanu Marina, ca prin hotărârea pe care o va pronunța instanța să dispună determinarea domiciliului copilului minor ***** cu mama Cernica Galina să se constate ca neîntemeiat refuzul pîrîtului Ciobanu Marin cu privire la eliberarea declarației notariale de perfectare a actelor de identitate române a copilului minor, cu permiterea perfectării actelor de identitate românești a copilului minor *****, fără acordul tatălui.

În motivarea cererii sale, reclamanta a arătat că dânsa a avut o relație de concubinaj cu Ciobanu Marin, din această relație s-a născut copilul minor *****, născută la *****, fapt atestat prin copia certificatului de naștere a copilului minor.

La începutul anului 2013, Ciobanu Marin a rămas să locuiască cu mama, Cernica Galina. Din cauza că nu a fost încheiată o căsătorie cu pîrîtul, acesta nu a obiectat asupra faptul că copilul minor să locuiască cu ea.

La moment Cernica Galina din cauza războiului din Ucraina și întru a asigura securitatea copilului, ***** a părăsit R.Moldova și locuiește la moment în *****.

Atât reclamanta cît și copilul dețin în afara cetățeniei R.Moldova și cetățenia României, iar pîrîtul nu deține cetățenia statului Român, pentru a fi posibilă inițierea litigiului în instanța de judecată din România.

Pentru eliberarea pașaportului simplu electronic pentru cetățenii români minori cu domiciliul în străinătate, este necesară prezența ambilor părinți la sediul consolatului.

Emiterea pașaportului simplu electronic în cazul în care există neînțelegeri între părinți cu privire la stabilirea domiciliului minorului ori unul dintre părinți se află în imposibilitate de a-și exprima voința, se efectuează numai după soluționarea acestor situații de către instanța de judecată.

Anterior cazului dat, Ciobanu Marin, a eliberat o declarație care a permis perfectarea actelor de stare civilă din România, pe numele copilului *****, inclusiv ultimul pașaport simplu electronic eliberat la data de 25.06.2021 care este valabil pînă la 25.06.2024.

La moment pîrîtul refuză să răspundă la mesajele reclamantei și a copilului *****, refuză să se prezinte la autoritățile competente pentru întocmirea declarației care ar permite perfectarea actelor de stare civilă românești inclusiv prelungirea pașaportului pentru călătorii.

Din 25 iunie 2024, copilul minor ***** va fi în imposibilitate de a se afla pe teritoriul ***** sau a altui stat european cu mama sa și să-și prelungească studiile.

Au fost întreprinse măsuri de a lua legătura cu pîrîtul, dar partea nu răspunde la mesaje.

A fost respectată și procedura extrajudiciară, informând pîrîtul că are o programare la Consulatul Ambasadei României la Chișinău pentru data de 20.02.2024, solicitându-i să se prezinte la data indicată pentru a elibera o declarație care permite perfectarea unui nou pașaport românesc pe numele copilului. Această scrisoare a fost recepționată la data de 19.01.2024, de pîrît, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la acțiune.

Întru a fi prezentă la data programării s-a deplasat împreună cu copil din Londra la Chișinău în data de 19.02.2024, iar partea pîrîtă nu s-a prezentat la data de 20.02.2024 ora.08.30 la secția Consulară a Ambasadei României la Chișinău pentru a elibera declarația permisivă de perfectarea a pașaportului pe numele copilului minor *****.

Aceste circumstanțe conformă că pîrîtul Ciobanu Marin nu s-a prezentat la Secția Consulară a Ambasadei României la Chișinău, a neglijat autentificarea , fapt care urmează a fi apreciat ca un refuz din partea pîrîtului, ceia ce justifică adresarea sa în instanță.

A încercat de a contracta un avocat din România pentru a iniția procesul în România, dar a fost consultată că din cauza că pîrîtul nu deține cetățenie română și are domiciliul permanent pe teritoriul R.Moldova , urmează să inițieze procesul în instanța din R.Moldova.

În concluzie, indică că din motivul că pîrîtul nu dorește să perfecteze o declarație cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor, solicită ca instanța să îl stabilească printr-o hotărîre judecătorească.

În drept, reclamanta a făcut referire la normele de drept prevăzute de art. 51 alin. (2), 63 Codul Familiei, art. 3 alin. (1), 10 alin. (2)18 din Convenția internațională cu privire la drepturile copilului, art.5 alin. (2), 16 din Legea nr.338 din 15.12.1994 privind drepturile copilului, art.13 alin. (1) din Tratatul între R.Moldova și România pentru asistența juridică în materie civilă și penală încheiat la 06.07.1996, în vigoare din 20.03.1998, art.6 alin. (4) Cod civil, art.24 alin. (2) Din carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene

Poziția pârâtului.

Prin încheierea judecătorului din 21 martie 2024, s-a acceptat spre examinare, cererea, iar la data de 25.03.2024, în adresa participanților la proces, a fost expediată copia încheierii sus nominalizate, iar pârâtului și cererea de chemare în judecată cu actele anexate (f.d.32).

Pârâtul Ciobanu Marina, personal nu a recepționat actele, dar acestea a fost recepționate de mama acestuia *****, de către un membru al familiei sale. Deci se prezumă că ultimul a cunoscut despre inițierea acțiunii date în instanța de judecată, inclusiv și privind data examinării cauzei. O careva referință din partea pîrîtului în adresa instanței nu a parvenit, acesta nu a făcut opoziție.

Poziția intervenienților accesorii

Direcția pentru Drepturile Copilului sectorul Ciocana și Agenția Teritorială de Asistență Socială Centru, subdiviziunea Direcția Generală Asistență Socială Criuleni, ținînd cont că un capăt de cerere fiind determinarea domiciliului copilului minor, au prezentat instanței referința la cererea cu care a fost sesizată instanța și avizul concluzie, solicitînd în temeiul art. 206 alin. (1) Cod de procedură civilă examinarea cauzei în lipsa sa.

Prin referința depusă de DPDC Ciocana, ultimii au adus la cunoștință că au fost întreprins măsuri, dar nu au putu fi evaluate condițiile de trai a reclamantei, deoarece ultima este plecată peste hotarele R.Moldova împreună cu copilul ***** ceea ce a dus la imposibilitatea prezentării Avizului cu privire la condițiile de trai a lui Cernica Galina, care pretinde la educația copilului minor.

Agenția Teritorială de Asistență Socială Centru, subdiviziunea Direcția Generală Asistență Socială Criuleni, prezentînd avizul concluzie, menționînd că pîrîtul realmente își are domiciliul și este originar din s.*****, r-nul Criuleni. Persona se află periodic peste hotarele R.Moldova, la moment se află în *****. Ca persoană se caracterizează pozitiv. Locuiește în casa părintească, care este în proces de renovare, atît în interior, cît și pe exterior. Persona dispune de posibilități financiare. De o perioadă mare de timp, Ciobanu Marin se află într-o relație de concubinaj cu altă persoană, *****. Din această relație au trei copii, care se află la întreținerea acestuia. Copii frecventează instituțiile de învățămînt din localitatea s.*****, r-nul Criuleni.

Au mai menționat că anterior pîrîtul a acordat acea declarație necesară pentru perfectarea actelor, însă la moment pîrîtul se află peste hotarele țării, faptul că ultimul a

recepționat notificarea, nicidecum nu poate fi subînțeles ca un refuz al acestuia, ba din contra ca un acord subînțeles sau tăcit.

La caz, urmînd a prevala interesele copilului, ori ultimul urmează să-și prelungească strudiile în instituția din regiunea statului European unde este instituționalizată.

În concluzie, autoritatea a conchis ca fiind oportun de a fi apreciat cu mama domiciliul copilului minor, iar în ce privește perfectarea actelor fără acordul tatălui, urmînd a se expune instanța.

Subsecvent la avizul concluzie, a fost prezentat și informația eliberată de Administrația publică locală din s.*****, r-nul Criuleni, prin care se confirmă că mama lui Ciobanu Marin – *****, a adus la cunoștință că feciorul său este plecat la muncă peste hotarele țării în *****. La moment acesta formează un cuplu cu *****, are la întreținere 4 copii. Cauza aflării lui Ciobanu Marin, este lipsa spațiului locativ, deoarece familia sa la momentul actual închiriază un apartament în s.*****. Concubina nefiind angajată în cîmpul muncii, are grijă de copii. Copii frecventează gimnaziul din s.*****, iar cel de vîrstă preșcolară este instituționalizat la grădinița de copii din *****.

Poziția participanților la proces expusă în ședința de judecată.

În ședința de judecată, reprezentantul reclamantului, avocatul Istrati Andrei, a susținut pe deplin cererea de chemare în judecată și a solicitat admiterea acesteia în sensul formulat, în baza temeiurilor de fapt și de drept indicate în acțiune, menționînd că partea reclamantă a încercat extrajudiciar de a obține acordul tatălui. Adresîndu-se la consolat i s-a adus la cunoștință că aceasta nu deține un act care ar proba faptul că domiciliul copilului minor este stabilit cu reclamanta. Între părinți nu a fost întocmit nici un acord în partea stabilirii domiciliului copilului minor și nu există vreo hotărîre judecătorească.

Reclamanta a încercat să ea legătură cu pîrîtul prin intermediul rețelelor sociale, inclusiv cu concubina din prezența relație, care i-a comunicat că nu-i permite să ea legătura cu Ciobanu Marin.

De asemenea, a fost nevoită să parcurgă un drum la Chișinău, încercând a perfecta actele necesare. Pîrîtului fiindu-i adus la cunoștință data programării la consulat, avându-se în vedere că se află la muncă în *****, era în drept de a se deplasa la consulatul României în acest stat, cu întocmirea unei declarații, care ulterior doar urma a fi transmisă reclamantei, pentru a nu întâmpina obstacolele pe care la moment le întîmpină.

Sa prezentat de două ori la Consulatul României în R.Moldova pentru perfectarea actelor, cu încrederea că se va prezenta și pîrîtul, dar a eșuat.

Așa cum a adus la cunoștință prin cerere, că a încercat să inițieze procedura în România, dar a fost consultată de avocați din acel stat care i-au comunicat că este imposibil, deoarece pîrîtul nu este cetățean al României, are domiciliu permanent în R.Moldova.

Intervenienții accesorii

Direcția pentru Drepturile Copilului sectorul Ciocana și Agenția Teritorială de Asistență Socială Centru, subdiviziunea Direcția Generală Asistență Socială Criuleni,

ținînd cont că un capăt de cerere fiind determinarea domiciliului copilului minor, au prezentat instanței referința la cererea cu care a fost sesizată instanța și avizul concluzie.

Prin referința depusă de DPDC Ciocana, ultimii au adus la cunoștință că au fost întreprinse măsuri, dar nu au putut fi evaluate condițiile de trai a reclamantei, deoarece ultima este plecată peste hotarele R.Moldova împreună cu copilul ***** ceea ce a dus la imposibilitatea prezentării Avizului cu privire la condițiile de trai a lui Cernica Galina, care pretinde la educația copilului minor.

Agenția Teritorială de Asistență Socială Centru, subdiviziunea Direcția Generală Asistență Socială Criuleni, prezentînd avizul concluzie, menționînd că pîrîtul realmente își are domiciliul și este originar din s.*****, r-nul Criuleni. Persona se află periodic peste hotarele R.Moldova, la moment se află în *****. Ca persoană se caracterizează pozitiv. Locuiește în casa părintească, care este în proces de renovare, atît în interior, cît și pe exterior. Persona dispune de posibilități financiare. De o perioadă mare de timp, Ciobanu marin se află într-o relație de concubinaj cu altă persoană, *****. Din această relație au în comun trei copii, care se află la întreținerea acestuia. Copii frecventează instituțiile de învățămînt din localitatea s.*****, r-nul Criuleni.

Au mai menționat că anterior pîrîtul a acordat acea declarație necesară pentru perfectarea actelor, însă la moment pîrîtul se află peste hotarele țării, faptul că ultimul a recepționat notificarea, nu poate fi subînțeles ca un refuz al acestuia, ba din contra ca un acord subînțeles sau tăcit.

La caz, urmând a prevala interesele copilului, ori ultimul urmează să-și prelungească studiile în instituția din regiunea statului European unde este instituționalizată.

În concluzie, autoritatea a conchis ca fii oportun de a fi apreciat cu mama domiciliul copilului minor, iar în ce privește perfectarea actelor fără acordul tatălui, urmând a se expune instanța.

Aprecierea instanței de judecată.

Audiind poziția participanților la proces asupra acțiunii depuse, studiind materialele dosarului și înscrisurile probatorii administrate, verificând temeinicia argumentelor expuse în cererea de chemare în judecată, și ținând cont de mijloacele probatorii prezentate instanței, instanța de judecată constată că cererea de chemare în judecată înaintată de Cernica Galina este întemeiată, urmând a fi admisă parțial, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziţiilor art. 130 alin. (1) Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În temeiul art. 240 alin. (1) Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii.

Conform art. 239 Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanță şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.

Totodată se va menționa că nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fară aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la pertinența, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea cauzei.

În urma aprecierii probelor, instanța este obligată să reflecte în hotărîre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe și respingerea altor probe, precum și argumentarea preferinței unor probe față de altele.

În cadrul ședinței de judecată, cu certitudine a fost stabilit faptul că Cernica Galina s-a aflat o perioadă de timp într-o relație de concubinaj cu Ciobanu Marin.

Potrivit certificatului de naștere seria NA-VI 1315007, eliberat la 27.03.2012, de OSC sectorul Ciocana, municipiul Chișinău, s-a documentat nașterea copilului *****, născută la *****, la rubrica „părinții” fiind indicați tatăl Ciobanu Marin şi mama Cernica Galina (f.d.18), ceea ce atestă că din această relație s-a născut copilul comun.

De asemenea, s-a mai stabilit că din anul 2013 părțile s-au separat. Nu au mai locuit împreună, iar din actul prezentat de Administrația publică locală se atestă că Ciobanu Marin, a format o altă relație cu altă persoană, din care are patru copii.

În acest aspect, instanța de judecată va remarca că fiecare copil are dreptul să trăiască și să crească într-o familie, cât este posibil, și are dreptul de a-și cunoaște părinții, de a se bucura de grija lor, dreptul de a locui cu ei, cu excepția cazului în care acest lucru este contrar intereselor sale.

Fiecare copil are nevoie de mamă și de tată, care îl vor iubi și vor avea grijă de el. Copilul are dreptul să crească alături de părinții săi într-o atmosferă de afecțiune, de securitate materială și morală. El are dreptul de a primi o educație care să îi permită dezvoltarea aptitudinilor și a personalității sale, să îi fie respectată demnitatea, dreptul la integritate fizică și psihică.

Articolul 2 alin. (3) din Codul Familiei stabilește principiul de manifestare a grijii pentru întreținerea, educația și respectarea drepturilor și intereselor copiilor minori. Pentru dezvoltare deplină și armonioasă a personalității copilului, el are nevoie de dragoste și înțelegere în familie. Oriunde este posibil, el va crește sub grija și răspunderea părinților într-o atmosferă de afecțiune, de securitate morală și materială. Părinții au dreptul de a stabili domiciliul copilului de la naștere și până la majorat.

Astfel, conform. 63 din Codul Familiei, domiciliul copilului în vârsta de până la 14 ani este la părinții săi și se determină prin acordul părinților. Trecând de această vârstă, copilul poate locui separat, cu condiția că aceasta nu influențează negativ asupra educației lui, astfel în acest sens vine și dispoziția art.63 alin. (1/1) din Codul familiei, că în cazul în care părinții locuiesc separat, copilul care a atins vârsta de 14 ani alege cu care dintre părinți vrea să locuiască. Dacă acesta refuză să aleagă cu care părinte vrea să locuiască, domiciliul copilului se stabilește prin acordul părinților.

Art. 63 alin. (2) Codul familiei, stipulează că dacă lipsește acordul părinților cu privire la stabilirea domiciliului copilului, iar copilul care a împlinit vârsta de 14 ani

refuză să aleagă cu care părinte vrea să locuiască, domiciliul minorului se stabilește de către instanța de judecată, ținând cont de interesele și opinia copilului, în conformitate cu vârsta și gradul său de maturitate.

În acest caz, instanţa judecătorească va lua în considerare ataşamentul copilului faţă de fiecare dintre părinţi, faţă de fraţi şi surori, vîrsta copilului, calităţile morale ale părinţilor, relaţiile existente între fiecare părinte şi copil, posibilităţile părinţilor de a crea condiţii adecvate pentru educaţia şi dezvoltarea copilului (îndeletnicirile şi regimul de lucru, condiţiile de trai etc.).

Prin urmare, avându-se în vedere că copilul ***** care nu are împlinită vîrsta de 14 ani, dar de la naștere a locuit și locuiește la locul aflării mamei sale, s-a aflat doar în grija ei și în continuare necesită îngrijire, educaţie, ocrotire şi dragoste permanentă din partea mamei, are deja o viaţă socială formată în zona unde domiciliază, alături de mamă și reieșind din faptul că aceasta din momentul separării părinților nu a locuit cu tatăl său, cel din urmă are o altă familie, avînd la întreținere încă patru copii, iar mama are posibilitatea şi dorinţa de a îngriji şi creşte copilul, instanța de judecată ajunge la concluzia că domiciliul copilului minor *****, urmează a fi stabilit cu mama.

Referitor la cerințele din cerere privind refuzul pîrîtului Ciobanu Marin cu privire la eliberarea declarației notariale de perfectare a actelor de identitate românești a copilului minor *****, instanța constată că și acest capăt din acțiune este unul întemeiat.

Din materialele cauzei rezultă că ***** a dobîndit cetățenia română la data de 22.05.2019, fapt atestat prin certificatul de cetățenie nr.*****, f.d.18.

Respectiv, odată cu dobîndirea cetățeniei, *****, a obținut și certificatul de naștere român, act înscris f.d.19.

Astfel, că a obținut și pașaportul român, care i-a fost eliberat la data de 25.06.2021, valabilitatea căruia expiră la 25.06.2024.

Se atestă că inițial la perfectarea actului nominalizat, Ciobanu Marin a eliberat o declarație care a permis perfectarea actelor de stare civilă din România pe numele copilului *****.

Partea reclamantă a făcut dovada faptul că a avut înregistrate două programări, la Consulatul General al României la Chișinău, în vederea depunerii cererii de pașaport simplu electronic pentru cetățeni români minori cu vîrsta sub 14 ani cu domiciliul în străinătate, pentru data de 20.02.2023 și 18.04.2024. Inclusiv a făcut dovada, că în perioada dată a traversat frontierea și au revenit în R.Moldova pentru a fi prezenți conform programării f.d.29.

Inclusiv a expediat lui Ciobanu Marin și o notificare prin care i-au solicitat și au adus la cunoștință că în data de 20 februarie 2024, urmează să se prezinte la secția Consulară a Ambsadei Române la Chișinău, menționînd și riscurile în cazul neprezentării, care a fost recepționată de pîrît f.d.27.

Subsecvent, *****, fiica acestuia l-a notificat și prin intermediul rețelelor de socializare, comunicîndu-i că are nevoie de a-i fi perfectat pașaportul, deoarece acesta expiră, avînd nevoie să circule peste hotare. I s-a comunicat că este nevoie de acordul acestuia pentru perfectarea pașaportului și inclusiv i s-a adus la cunoștință că o poate face

printr-o declarație dată la notar în R.Moldova, iar dacă se află peste hotarele R.Moldova, la ambasada R.Moldova în străinătate. F.d.28.

În aceste condiții, se face temeinică pretenția dată, deoarece părțile au întreprins măsuri de a obține de la pîrît declarația care ar fi permis lui ***** de a-și perfecta actele de identitate, ori ultimul nu s-a prezentat la autoritate competentă și nici a încercat cumva să ea legătura cu reclamanta ori fiica sa, ori să perfecteze acea declarație, care ar fi înlăturat incidentele procedurale pentru obținerea pașaportului electronic pe numele lui *****, care expiră la 25.06.2024.

Aici instanța, va statua că prin asemenea comportament, ținînd cont de faptul că reclamanta locuiește cu copilul ***** în *****, unde ultima este instituționalizată la studii, o limitează pe copilă în urma expirării pașaportului de a ieși din țară, de a reveni și a călători.

Normele de drept naţional şi internaţional stabilesc că răspunderea pentru creşterea copilului şi asigurarea dezvoltării sale le revine ambilor părinţi.

La fel, oricărui copil îi este recunoscut dreptul la un nivel de viaţă suficient pentru dezvoltarea sa fizică, mintală, spirituală, morală şi socială, iar părinţilor care au în grijă de un copil le revine în primul rînd responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităţilor şi a mijloacelor lor financiare, condiţiile de viaţă necesare dezvoltării copilului și nimeni nu îl poate limita.

Referitor la cerința înaintată prin care se solicită perfectarea actelor de identitate românești (pașaportul simplu electronic) pentru copilul minor ***** fără acordul tatălui, instanța reține că și această pretenție fiind una temeinică.

Așa cum rezultă din expunerile părților Ciobanu Marin este cetățean al R.Moldova, partea a menționat că a primit consultația unui avocat din partea României, care i-a adus la cunoștință că nu poate iniția acțiunea în statul Român, deoarece pîrîtul este cu domiciliu permanent în R.Moldova și nu deține cetățenia statului respectiv.

*****, locuiește și s-a stabilit cu traiul în *****, unde locuiește cu mama sa Galina Cernica, și unde-și face studiile.

De asemenea *****, avînd vîrsta de 12 ani, nu poate deține carte de identitate, neavînd împlinită vîrsta de 14 ani, dar deține pașaport simplu electronic, care i-a fost eliberat la 25 iunie 2021 și care expiră la 25.06.2024.

Or, în baza acestui act, care i-a fost eliberat lui Ciobanu Tatiana, în temeiul Legii nr. 248/2005 privind regimul liberei circulaţii a cetăţenilor români în străinătate, acest document este proprietatea statului român şi face dovada, în faţa autorităţilor române şi străine, a identităţii, cetăţeniei, calităţii, precum şi a dreptului titularului de a călători în străinătate.

Art.17 alin. (1) lit.a) al Legii prevede că li se poate elibera pașapoarte simple electronice în cazul minorului care nu a împlinit vârsta de 14 ani, numai la cererea ambilor părinți, a părintelui supraviețuitor, a părintelui căruia i-a fost încredințat prin hotărâre judecătorească rămasă definitivă și irevocabilă, a părintelui care exercită singur autoritatea părintească în temeiul unei hotărâri judecătorești rămase definitivă și irevocabilă ori în temeiul unei hotărâri judecătorești rămase definitivă pentru procesele începute cu data de 15 februarie 2013 sau, după caz, a reprezentantului legal ori în

temeiul ordonanței președințiale date în condițiile Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, cu modificările ulterioare, prin care instanța a dispus cu privire la exercitarea autorității părintești.

Precum sunt și cazuri cînd acesta se eliberează cînd persona este împuternicită printr-o procură specială, părinte împuternicit de celălalt părinte printr-o procură specială ori care are acordul scris al celuilalt părinte pentru eliberarea pașaportului CRDS.

La caz, se întrevede a se reține prevederile art. 6 parag. 1 din CEDO, care garantează dreptul de acces la o instanță pentru soluționarea litigiilor civile. Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CtEDO) consideră că acest drept de acces la o instanță include nu numai dreptul de a introduce o acțiune, ci și dreptul la o „soluție" juridică a litigiului. Ar fi iluzoriu pentru ordinea juridică internă a unui stat contractant să permită unei persoane să introducă o acțiune civilă în fața unei instanțe, fără a se asigura că hotărârea va fi decisă definitiv la sfârșitul procedurii (a se vedea, printre altele, Lupeni Greek Catholic Parish și alții vs *****(M.C.), 29 noiembrie 2016, parag. 86 sau Sultan vs Republica Moldova, 5 iunie 2018, parag. 23)

Art. 6 alin. (4) al Codului civil, enunță că instanţa de judecată nu este în drept să refuze înfăptuirea justiţiei în cauzele civile pe motivul că norma juridică lipseşte sau că este neclară.

Dispoziția art. 2576 Cod civil prevede determinarea Legii aplicabile raporturilor de drept privat cu element de extranietate, menționînd în alin.(1) Legea aplicabilă raporturilor de drept privat cu element de extraneitate se determină în baza tratatelor internaţionale la care Republica Moldova este parte, a prezentei cărţi, a legilor Republicii Moldova şi a uzanţelor internaţionale recunoscute în Republica Moldova. Alin. (2) În cazul imposibilităţii de a se determina legea aplicabilă conform alin.(1), se aplică legea statului cu care raportul de drept privat cu element de extraneitate are legătura cea mai strînsă. (3) Legea determinată conform alin.(1) nu se aplică în mod excepţional dacă, potrivit tuturor circumstanţelor, raportul are o legătură îndepărtată cu acea lege şi are o legătură mai strînsă cu o altă lege. Această dispoziţie nu se aplică atunci cînd părţile au ales legea aplicabilă, precum şi în cazul legii care priveşte starea civilă şi capacitatea persoanei.

În corespundere cu art. 30, paragraful 1 din Tratatul între Republica Moldova și România cu privire la asistența juridică în materie civilă și penală din 06 iulie 1996, în vigoare la 22 martie 1998, raporturile juridice dintre părinți și copii se stabilesc potrivit legii părții contractante al cărei cetățean este copilul.

În cazul în care copilul domiciliază pe teritoriul celeilalte părți contractante, poate fi aplicată legea acestei părți, dacă este mai favorabilă interesului copilului.

Conform paragrafului 2 din același articol, se constată că pentru a hotărî asupra raporturilor juridice, prevederile art. 29, paragrafele 2 și 3 se aplică în modul corespunzător.

Articolul 29, paragraful 2 al Tratatului menționat mai sus, prevede că soluționarea cauzelor aparține autorităților competente ale părții contractante al cărei cetățean este copilul.

Astfel, instanța de apel constată că copilul minor ***** este născută și este cetățeancă a Republicii Moldova, ceea ce se confirmă prin certificatele de naștere f.d.17.

În cazul dat ținînd cont că minorii sunt cetățeni ai Republicii Moldova, dar și de interesul superior al copilului, examinarea prezentei cauze și stabilirea raporturilor între părinți și copii, este de competența instanței de judecată de a soluționa permiterea perfectării actelor de identitate de un alt stat, fără acordul tatălui.

Urmînd a se învedera aici că art. 2 alin. (4) Cod de procedură civilă, legislaţia procedurală civilă stabileşte modalitatea de judecare a cauzelor în acţiuni civile ce rezultă din raporturi juridice civile, familiale, de muncă, locative, funciare, ecologice şi din alte raporturi juridice, a cauzelor cu procedură specială şi cu procedură în ordonanţă (simplificată), precum şi a celor care apar în legătură cu executarea actelor instanţei judecătoreşti şi actelor altor autorităţi.

Art. 12 alin. (1) Cod de procedură civilă reglementează că instanţa judecătorească soluţionează cauzele civile în temeiul Constituţiei Republicii Moldova, al tratatelor internaţionale la care Republica Moldova este parte, al hotărîrilor şi deciziilor Curţii Europene a Drepturilor Omului, al hotărîrilor Curţii Constituţionale, al legilor organice şi ordinare, al hotărîrilor Parlamentului, al decretelor Preşedintelui Republicii Moldova, al hotărîrilor şi ordonanţelor Guvernului, al actelor normative ale ministerelor, ale altor autorităţi administrative centrale şi ale autorităţilor administraţiei publice locale. În cazurile prevăzute de lege, instanţa aplică uzanţele dacă acestea nu contravin ordinii publice şi bunelor moravuri.

Concomitent, art. 13 alin. (1) din Codul de procedură civilă stipulează că la judecarea cauzelor civile, instanţa judecătorească aplică legislaţia unui alt stat în conformitate cu legea sau cu tratatele internaţionale la care Republica Moldova este parte.

În articolul 26 din Constituția Republicii Moldova este statuat tranșant că la libera circulaţie în ţară este garantat. Oricărui cetăţean al Republicii Moldova îi este asigurat dreptul de a-şi stabili domiciliul sau reşedinţa în orice localitate din ţară, de a ieşi, de a emigra şi de a reveni în ţară.

Art. 3 alin. (1) din Convenția Internațională cu privire la drepturile copilului nr.52 din 20 noiembrie 1989, reglementează că în toate acţiunile care privesc copiii, întreprinse de instituţiile de asistenţă socială publice sau private, de instanţele judecătoreşti, autorităţile administrative sau de organele legislative, interesele copilului vor prevala, deci vor avea prioritate.

Potrivit art. 5 al Convenţiei, statele părţi vor respecta responsabilitatea, dreptul şi obligaţia pe care le au părinţii sau, după caz, membrii familiei lărgite sau a comunităţii, conform cutumei locale, tutorii sau alte persoane prin lege responsabile pentru copil, de a-i da acestuia, într-un mod care să corespundă dezvoltării capacităţilor acestuia, orientarea şi sfaturile corespunzătoare exercitării drepturilor pe care i recunoaşte prezenta Convenţie.

În temeiul art. 9 al Convenţiei, statele părţi vor veghea ca niciun copil să nu fie separat de părinţii săi împotriva voinţei lor, cu excepţia situaţiei în care autorităţile competente decid, sub rezerva revizuirii judiciare şi în conformitate cu legile şi

procedurile aplicabile, că această separare este necesară, în interesul superior al copilului. O decizie în acest sens poate să fie necesară în anumite cazuri particulare, de exemplu când părinţii trăiesc separat şi când urmează să se ia o hotărâre cu privire la locul de reşedinţă al copilului.

În acord cu art. 10 alin. (2) din aceiași Convenție enunță că un copil ai cărui părinţi au reşedinţa în state diferite are dreptul de a întreţine, în afara unor situaţii excepţionale, relaţii personale şi contacte directe, regulate cu ambii părinţi, în acest scop şi în conformitate cu obligaţia care revine statelor părţi rezultând din art. 9 paragraful l, statele părţi vor respecta dreptul pe care îl au copilul şi părinţii săi de a părăsi orice ţară, inclusiv pe a lor, şi de a reveni în propria lor ţară. Dreptul de a părăsi orice ţară nu poate fi limitat decât de restricţiile prevăzute de lege şi care sunt necesare pentru protecţia securităţii naţionale, ordinea publică, sănătatea publică sau moralitatea publică sau drepturile şi libertăţile altora şi care sunt compatibile cu celelalte drepturi recunoscute în prezenta Convenţie.

Conform art. 51 alin. (1) și (2) Codul familiei, se consideră copil persoana care nu a atins vârsta de 18 (majoratul). Fiecare copil are dreptul să locuiască în familie, să-şi cunoască părinţii, să beneficieze de grija lor, să coabiteze cu ei, cu excepţia cazurilor când aceasta contravine intereselor copilului.

Pe cale de consecință, în contextul celor enunțate și a normelor de drept citate, instanța consideră drept întemeiată cerința reclamantei cu privire la necesitatea admiterii cererii lui Galina Cernica, privind încuviințarea dreptului să perfecteze actele de identitate (pașaportului electornic) pînă la atingerea vîrstei de 18, fără acordul tatălui Ciobanu Marin.

La moment *****, deține cetățenia Statului Român, dar al cărui pașaport urmează să expire 25.06.2024, iar copilul minor deține doar certificat de naștere eliberat de autoritățile Române. Astfel, pentru perfectarea actelor copilului ***** , este necesar acordul tatălui, ori în lipsa acestuia nu-i poate fi eliberat un alt pașaport, inclusiv aceasta ar fi lipsită de posibilitatea de intrare și ieșire în *****, unde de facto domiciliază și își face studiile, existând acea incertitudine de a fi privată de studii calificate și libera alegere de a locuit în altă țară, de a căpăta cunoștințe.

În speță, refuzul tatălui de a permite perfectarea actelor românești, apare ca o împotrivire nemotivată asupra posibilității copilului de a circula într-o altă țară, alături de mama sa, la îngrijirea căreia se află, ce -i acordă întreținere și educație.

Prin urmare, evident, este în interesul copilului să se asigure dezvoltarea sa într-un mediu sănătos, în temeiul articolului 8 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și de a lua astfel de măsuri, care ar contribui la o dezvoltare mai bună a copilului.

În acest context, instanța de apel face referire la dispozițiile art. 3 alin. (1) şi alin. (2) din Convenţia internaţională cu privire la drepturile copilului, adoptată la 20 noiembrie 1989 la New York, la care Republica Moldova a aderat prin Hotărârea Parlamentului RM nr. 408-XII din 12 decembrie 1990, în toate deciziile care îi privesc pe copii, fie că sunt luate de instituţii publice sau private de ocrotire socială, de către tribunale, autorităţi administrative sau de organe legislative, interesele superioare ale copilului trebuie să fie luate în considerare cu prioritate. Statele părţi se angajează să

asigure copilului protecţia şi îngrijirile necesare pentru bunăstarea sa, ținând cont de drepturile şi obligaţiile părinţilor săi, ale tutorilor săi, ale altor persoane legal responsabile pentru el şi vor lua, în acest scop, toate măsurile legislative şi administrative corespunzătoare.

Or, copiii nu trebuie să fie considerați proprietatea părinților ci trebuie să fie recunoscuți ca indivizi având propriile drepturi și nevoi. De fapt, un părinte nu poate avea dreptul, în temeiul articolului 8 al Convenției, de a lua măsuri care ar putea dăuna sănătății și dezvoltării copilului (a se vedea Elsholz vs Germania, 13 iulie 2000, parag. 50 și T.P. și K.M. vs Regatul Unit, 10 mai 2001, parag. 71)

Refuzul nemotivat, din statuările expuse supra de a da acordul pentru perfectarea actelor de identitate românești, fără acordul tatălui, consolidează prioritatea dreptului copiilor la libera circulație, manifestată prin posibilitatea domicilierii lor în altă țară cu unul din părinte și primirea educației necesare,

La caz s-a constatat cu certitudine că interesele copilului sunt primordiale și prioritate în raport cu dreptul la libera circulație, manifestată prin posibilitatea aflării copilului cu mama și primirea educației necesare și prevalează asupra dreptul părintelui - tatălui de a oferi acordul său.

Sintetizând cele expuse mai sus și examinând probatoriul administrat la dosar prin raportarea acestuia la prevederile art. 118, 121 – 122 Codul de procedură civilă, instanța reiterează că acțiunea înaintată de Galina Cernica este întemeiată și urmează a fi admisă.

În conformitate cu prevederile art.63 alin. (1), (1^1), (2), Codul Familiei, art.17 din Legea privind drepturile copilului nr.338 din 15 decembrie 1994, art. 3 alin.(1) și (2), 10 alin. (2), art.11 alin.(1) din Convenția internațională cu privire la drepturile copilului, adoptată la 20 noiembrie 1989 la New York, la care RM a aderat prin Hotărârea Parlamentului RM nr.408-XII din 12 decembrie 1990, art.238-241, Cod de procedură civilă, instanţa de judecată

h o t ă r ă ş t e:

Se admite acțiunea.

Se determină domiciliul copilului minor *****, născută la ***** - cu mama, CERNICA Galina, născută la *****.

Se constată ca fiind neîntemeiat refuzul lui CIOBANU Marin, c/p ***** privind eliberarea declarației notariale de perfectare a actelor de identitate românești a copilului minor *****, născută la *****, CNP *****.

Se permite perfectarea actelor de identitate românești și a pașaportului românesc pe numele lui *****, născută la *****, fără acordul tatălui.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 zile de la data pronunţării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Criuleni, sediul central.

Preşedintele şedinţei, /semnat/ Arapu-Buțco Alina
judecătorul
Copia veridică

Judecătorul Arapu-Buțco Alina